

उच्च व्यावसायिक व इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना.

महाराष्ट्र शासना

अल्पसंख्याक विकास विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

शासन निर्णय, क्रमांक: अविवि-२०११/प्र.क्र. ४४/११/का.६

दिनांक :- १४ ऑक्टोबर, २०११.

- संदर्भ :- १) अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२००९/प्र.क्र.४६/०९/का.१, दि. ५/२/२००९.
- २) अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२०१०/प्र.क्र.२१२/०९/का.४, दि. ३/२/२०१०.
- ३) अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शा. निर्णय, क्रमांक अविवि-२०१०/प्र.क्र.११२/१०/का.६, दि. २२/०७/२०१०.

शासन निर्णय :-

राज्य शासनाने अल्पसंख्याक लोकसमूह म्हणून घोषित केलेल्या राज्यातील गुरूलिंग, बौध्द, ख्रिश्चन, जैन, शीख व पारसी या समाजातील तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या होतकरु व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरिता सन २००८-०९ या वर्षात संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये शिष्यवृत्ती योजना कार्यान्वित केली होती. या योजनेच्या अंमलबजावणीचा गुणात्मक आढावा घेऊन ही योजना कधी बिरकोळ बदलांसह सुधारित स्वरूपात सन २००९-१० व २०१०-११ मध्येही संदर्भ क्र. २ व ३ येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात आली. राज्यभरातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकडून या योजनेला मिळालेला चांगला प्रतिसाद व या योजनेची सकारात्मक फलनिष्पत्ती विचारात घेऊन, तसेच सदर योजना राबविताना उद्भवणाऱ्या प्रशासकीय अडचणी, योजनेचे स्वरूप व अंमलबजावणीतील बिरकोळ उणिवा यांचे निराकरण करून अल्पसंख्याक समाजातील तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण तसेच इयत्ता बारावीनंतरच्या सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता ही योजना सन २०११-१२ या वर्षापासून पुढीलप्रमाणे सुधारित स्वरूपात कायम राबविण्यास याद्वारे मंजुरी देण्यात येत आहे.

भाग-१

उच्च व्यावसायिक शिक्षण घेणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येणारी शिष्यवृत्ती योजना :-

अ) योजनेची व्याप्ती :-

ही शिष्यवृत्ती योजना महाराष्ट्राचा रहिवासी असलेल्या अल्पसंख्याक समाजाच्या विद्यार्थ्यांकरिता लागू असेल. या योजनेचा लाभ वैयक्तिक व अर्धवैयक्तिक अभ्यासक्रम तसेच इतर तांत्रिक व व्यावसायिक

अभ्यासक्रमात पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर शैक्षणिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय असेल.

ब) उपलब्ध शिष्यवृत्तींची संख्या :-

या योजनेतर्गत एकूण १७,५०० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करून देण्यात येतील. यापैकी वंद्यांक व अर्धवैद्यकीय, पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता २५०० नवीन शिष्यवृत्ती व वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय अभ्यासक्रम वाळगा उर्वरित तांत्रिक व व्यावसायिक पदविका, पदवी तसेच पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांमध्ये शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता १५,००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करून देण्यात येतील. राज्य शासनाने धार्मिक अल्पसंख्याक लोकसमूह म्हणून घोषित केलेल्या मुस्लीम, बौद्ध, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या लोकसमूहांच्या राज्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुढीलप्रमाणे आवाकक्रम निहाय शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येतील. तसेच यापूर्वी देण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तींच्या नुतनीकरणामाठी घेण्याच्या शिष्यवृत्ती देण्यात येतील.

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम निहाय वितरीत करावयाच्या शिष्यवृत्तींचा तपशील

अ.क्र.	अल्पसंख्याक लोकसमूह	वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय अभ्यासक्रमात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता उपलब्ध शिष्यवृत्तींची संख्या	वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय अभ्यासक्रम वाळगा उर्वरित तांत्रिक व व्यावसायिक शैक्षणिक अभ्यासक्रमात शिकण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्तींची संख्या
१	मुस्लिम	१३६३	८,१७५
२	बौद्ध	७६२	४,५७५
३	ख्रिश्चन	१५०	३००
४	जैन	१७५	१,०५०
५	शीख	२५	१५०
६	पारसी	२५	१५०
	एकूण	२,५००	१५,०००

क) योजनेच्या अटी व शर्ती :-

१) या योजनेतर्गत मान्यताप्राप्त वैद्यकीय व अर्धवैद्यकीय तसेच तांत्रिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये पदवी, पदविका व पदव्युत्तर प्रथम ते अंतिम वर्षांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना या योजनेतर्गत शिष्यवृत्ती स्वरूपात आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून दिले जाईल. गेल्या शैक्षणिक वर्षात यापूर्वी या योजनेतर्गत ज्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली होती, त्या विद्यार्थ्यांपैकी संबंधित अभ्यासक्रमाचे भागेल शैक्षणिक वर्ष ज्या विद्यार्थ्यांनी यशस्वीरित्या पूर्ण करून पुढील वर्षात प्रवेश घेतला आहे असे विद्यार्थी, तसेच चालू शैक्षणिक वर्षात नव्याने प्रवेश घेतलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू असेल.

२) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमांमध्ये सामयिक प्रवेश जाचणीद्वारे (सीईटी) प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र ठरतील.

- ३) जे विद्यार्थी सामायिक प्रवेश चांधणी (सीईटी) न देता उक्त अभ्यासक्रम शिकता असतील, ते विद्यार्थी देखील या योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र ठरू शकतील. तथापि, अशा विद्यार्थ्यांची निवड त्यांनी उच्च माध्यमिक / पदवी परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांनुसार गुणवत्तेवर आधारित राहिल.
- ४) पदवी व पदविका अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांचा शिष्यवृत्तीसाठी निवड करताना त्यांची गुणवत्ता यादी त्यांनी माध्यमिक/ उच्च माध्यमिक परिक्षेमध्ये प्राप्ता केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार केली जाईल. तर पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता यादी त्यांनी पदवी परिक्षेत अर्जित केलेल्या गुणांच्या आधारे तयार केली जाईल.
- ५) गुणवत्ता यादी तयार करताना विद्यार्थ्यांना सनान गुण मिळाल्याच्या परिस्थितीत ज्या विद्यार्थ्यांचे वार्षिक कौटुंबिक उत्पन्न कमी असेल त्या विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्तीकरिता प्राधान्य देण्यात येईल.
- ६) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेत असेल, त्या अभ्यासक्रमाकरिता आकारण्यात येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु.२५,०००/- यापेकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येईल.
- ७) या योजनेतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्यांला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.
- ८) जर एखाद्या विद्यार्थ्यांला वैद्यकीय पदवी, पदव्युत्तर या अभ्यासक्रमाच्या अंतर्वासित कालावधीत (Internship period) काही पारिश्रमिक मिळत असेल किंवा इतर अभ्यासक्रमांच्या बाबतीत प्रयोगिक प्रशिक्षणाच्या (Practical training) कालावधीत काही भत्ता /विद्यावेतन मिळत असेल तर त्या कालावधीत अशा विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती अदा केली जाणार नाही.
- ९) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.
- १०) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबांचे सर्व स्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असावे.
- ११) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या कागदावर स्वयंप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत निवोक्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करून घेण्यात यावा. विद्यार्थ्यांचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्यास आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्याक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील असावा.
- १२) या योजनेतर्गत ३० टक्के शिष्यवृत्ती मुलींसाठी राखून ठेवण्यात येतील. एखाद्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलींची संख्या लाभार्थींमध्ये कमी असल्यास त्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलांमधून शिष्यवृत्ती देण्यात यावी. प्रथम ७०% विद्यार्थ्यांची (मुलींचा समावेश करून) सर्वसाधारण यादी तयार करण्यात येईल व त्यानंतर ३०% राखीव मुलींची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात येईल.(७०% मध्ये समावेश असलेल्या मुलींचा अंतर्भाव ३०% राखीव यादीमध्ये नसेल.)
- १३) या योजनेतर्गत एखाद्या अल्पसंख्याक लोकसमूहाकरिता निश्चित केलेले शिष्यवृत्ती वितरणाचे लक्ष्य गाठले जात नसेल, तर इतर अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या शिष्यवृत्ती समायोजित करण्यात येतील. मात्र एक प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती मागणी अर्ज कमी असतील तर त्या शिष्यवृत्ती दुरु-या प्रवर्गांमध्ये संख्येच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येतील.

१४) संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करत नसल्याबाबत किंवा संपाचा अवलंब करणे/ संपात सहभागी होणे, संबंधित प्राधिकाऱ्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनिर्णयितपणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरूपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने शिष्यवृत्ती मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी ठरित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

१५) जर एखाद्या विद्यार्थ्यांने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वापसी करण्यात येईल. तसेच अशा विद्यार्थ्यांचे नाव काळ्या यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही वोननेतर्गत शिष्यवृत्ती मिळणवास अशा विद्यार्थ्यांस प्रतिबंधित केले जाईल.

१६) ज्या अभ्यासक्रमाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम शिष्यवृत्ती धारकाने मध्यांत सोडला तर अशा विद्यार्थ्यांस प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

१७) सदर शिष्यवृत्तीच्या विहीत अर्जातील अ.क्र. ४ मध्ये नमूद केलेली विद्यार्थ्यांच्या राष्ट्रीय बँकतील बचत खात्याबाबतची माहिती भरणे आवश्यक राहिल.

ड) योजनेची प्रसिध्दी -

या योजनेची जाहिरात व प्रसिध्दी "अल्पसंख्याकांच्या समस्यांबाबत संशोधन, प्रशिक्षण व योजनांना प्रसिध्दी" या योजनेमध्ये प्रसिध्दी व इतर बाबींसाठी राखून ठेवलेल्या तरतुदीतून तसेच या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी येणाऱ्या प्रशासकीय व त्यानुषंगीक खर्चासाठी संचालक, तंत्र शिक्षण व संचालक, वैद्यकीय शिक्षण यांना या योजनेसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण निधीपैकी २% रक्कम प्रसिध्दीसाठी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. ही प्रसिध्दी राज्यातील प्रमुख वृत्तपत्रातून तसेच अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रातील मोठ्या खपाच्या वृत्तपत्रातून व अल्पसंख्याक भाषेतील वृत्तपत्रातून करण्यात येईल.

भाग-२

इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि

विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना :-

अ) योजनेची व्याप्ती :-

या योजनेतील शिष्यवृत्तीचा लाभ इयत्ता बारावीनंतर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या (उदा. कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना अनुज्ञेय असेल.

ब) उपलब्ध शिष्यवृत्तीची संख्या :-

या योजनेतर्गत एकूण २००० नवीन शिष्यवृत्ती उपलब्ध करून देण्यात येतील. प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु. ५,०००/- या पैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येईल. तसेच प्रत्येक वर्षात पूर्वी दिलेल्या शिष्यवृत्तीच्या नुतनीकरणासाठी वेगळी शिष्यवृत्ती देण्यात येईल. काही अभ्यासक्रमांचे शुल्क रु. ५,०००/- पेक्षा कमी असेल तर त्यापैकी अर्खचित राहिलेली रक्कम अल्पसंख्याक लोकसमूहाच्या प्रमाणात अधिकच्या शिष्यवृत्ती देण्यासाठी अनुज्ञेय असेल. राज्य शासनाने

धार्मिक अल्पसंख्याक लोकसमूह म्हणून घोषित केलेल्या मुस्लीम, बौध्द, जैन, ख्रिश्चन, शीख व पारसी या लोकसमूहांच्या राज्यातील लोकसंख्येच्या प्रमाणानुसार पुढीलप्रमाणे शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येतील.

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम निहाय वितरीत करावयाच्या शिष्यवृत्तींचा तपशील

अ.क्र.	अल्पसंख्याक लोकसमूह	शिष्यवृत्तींची संख्या
१	मुस्लिम	१,०२०
२	बौध्द	६१०
३	ख्रिश्चन	१२०
४	जैन	१४०
५	शीख	२०
६	पारसी	२०
	एकूण	२,०००

क) योजनेच्या अटी व शर्ती :-

- १) सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षात इयत्ता बारावीनंतरच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रमांमध्ये प्रथम वर्ष ते अंतिम वर्षांमध्ये शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही योजना लागू असेल.
- २) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमामध्ये प्रवेश देतेवेळी इयत्ता १२ वी मध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांचा विचार करून शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येईल.
- ३) गुणवत्ता यादी तयार करताना विद्यार्थ्यांना समान गुण मिळाल्याच्या परिस्थितीत ज्या विद्यार्थ्यांचे वार्षिक कौटुंबिक उत्पन्न कमी असेल त्या विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्तीकरिता प्राधान्य देण्यात येईल.
- ४) या योजनेतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्यांला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.
- ५) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.
- ६) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटूंबाचे सर्व स्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लक्ष किंवा त्यापेक्षा कमी असावे.
- ७) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोणत्या पेपरवर स्वयंप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोकरी करणा-या पालकांच्या बाबतीत नियोक्त्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करून घेण्यात यावा. विद्यार्थ्यांचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आवक वितरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राह्य घरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात अल्पसंख्याक असल्याबाबतचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.
- ८) या योजनेतर्गत ३० टक्के शिष्यवृत्ती मुलींसाठी राखून ठेवण्यात येतील. एखाद्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलींची संख्या लाभार्थींमध्ये कमी असल्यास त्या अल्पसंख्याक समाजातील मुलांमधून शिष्यवृत्ती देण्यात यावी. प्रथम ७०% विद्यार्थ्यांची (मुलींचा समावेश करून) सर्वसाधारण यादी तयार धरण्यात येईल व त्यानंतर ३०% राखील मुलींची शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात येईल. (७०% मध्ये समावेश असलेल्या मुलींचा अंतर्भाव ३०% राखील यादीमध्ये नसेल.)

९) या योजनेतर्गत एखाद्या अल्पसंख्याक लोकसमूहाकरिता निश्चित केलेले शिष्यवृत्ती वितरणाने लक्ष्य गाठले जात नसेल, तर इतर अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी त्या शिष्यवृत्ती समायोजित करण्यात येतील. मात्र एका प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्ती मागणी अर्ज कमी असतील तर त्या शिष्यवृत्ती दुस-या प्रवर्गामध्ये संख्येच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येतील.

१०) संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करत नसल्याबाबत किंवा रांपाचा अवलंब करणे/ संपात सहभागी होणे, संबंधित प्राधिकाऱ्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनिर्दिष्टांगणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरूपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने 'शिष्यवृत्ती मंजूर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

११) जर एखाद्या विद्यार्थ्याने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसूली करण्यात येईल. तसेच अशा विद्यार्थ्यांचे नाव काळ्या यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थ्यांस प्रतिबंधित केले जाईल.

१२) ज्या अभ्यासक्रमाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम शिष्यवृत्ती धारकाने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यांस प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य घाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

१३) सदर शिष्यवृत्तीच्या विहित अर्जातील अ.क्र. ४ मध्ये नमूद केलेली विद्यार्थ्यांच्या राष्ट्रीयवृत्त बँकेतील बचत खात्याबाबतची माहिती भरणे आवश्यक राहिल.

भाग - ३

शिष्यवृत्ती अर्जांची उपलब्धता व योजनेच्या अंमलबजावणीची कार्यपद्धती:

१) शिष्यवृत्ती योजनेच्या भाग- १ (वैद्यकीय शिक्षण वगळून) व भाग-२ करिता संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय हे नोडल अधिकारी म्हणून काम पाहतील. भाग -२ मधील वैद्यकीय अभ्यासक्रमाच्या शिष्यवृत्तीकरिता संचालक वैद्यकीय शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय हे नोडल अधिकारी म्हणून काम करतील.

२) या योजनेतर्गत नव्याने अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी व मागील वर्षातील शिष्यवृत्तीधारकांच्या शिष्यवृत्तीच्या नूतनीकरणकरिता शिष्यवृत्ती अर्जांचे स्वतंत्र नमुने महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in/www.dte.org.in/www.dmer.org.in/www.dhe.org.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले आहेत. विद्यार्थ्यांनी नोडल अधिकाऱ्याने ठरविलेल्या वेळापत्रक व कार्यपद्धतीनुसार अर्ज सादर करावेत.

३) यात्र उमेदवारांनी विहित मुदतीत शिष्यवृत्ती करिता अर्ज करावेत याकरिता सर्व संचालक (संचालक वैद्यकीय शिक्षण, संचालक उच्च शिक्षण, संचालक, तंत्र शिक्षण, कृषी, पशुवैद्यकीय व मत्स्य अभ्यासक्रम, युनानी, आयुर्वेदिक, इ सर्व विद्यापीठे) यांनी संबंधित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना सूचित करावे. सर्व संचालकांनी यासंदर्भातील अहवाल नोडल अधिकारी (संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय आणि वैद्यकीय शिक्षण) यांना ठरलेल्या वेळापत्रकाप्रमाणे पाठवावे.

४) भाग-२ करिताच्या शिष्यवृत्ती योजनेसाठी इयत्ता बारावोन्तर सर्व अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या कला, वाणिज्य आणि विज्ञान पदवी आणि पदव्युत्तर अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांनी ठरवलेल्या वेळापत्रक व

कार्यपद्धतीनुसार ते शिकत असलेल्या महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांकडे सादर करवयाचे आहेत. तदनंतर या शासन निर्णयाद्वारे विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरणान्या उमेदवारांची निवड संचालक उच्च शिक्षण, उच्च शिक्षण संचालनालय यांच्याकडून करण्यात येईल व शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांची यादी संबंधित संचालकांनी संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्र शिक्षण संचालनालय यांच्याकडे पाठवावे. शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र ठरणान्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा रक्कम अदा करण्याच्या दृष्टीने संचालक, तंत्र शिक्षण संबंधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांपासून त्या त्या उमेदवारांच्या बँक खात्यात जमा केली जाईल.

५) सादर योजनेतर्गत समर्पित केलेल्या अथवा विहित मुदतीत न स्विकारलेल्या शिष्यवृत्ती प्रतीक्षावादी वरील विद्यार्थ्यांना क्रमवारीनुसार देण्यात येतील.

योजनेतर्गत निधीची उपलब्धता :-

या योजनेतर्गत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती अदा करण्यासाठी लागणारा प्रत्यक्ष निधी अधिक या निधीच्या २% इतकी अतिरिक्त रक्कम (योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी येणाऱ्या प्रशासकीय व त्यानुषंगिक खर्चासाठी) संचालक, तंत्र शिक्षण व संचालक, वैद्यकीय शिक्षण यांच्या अधिनस्थ ठेवण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे.

या योजनेतर्गत अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून प्राप्त झालेल्या निधीसंदर्भात संचालक (तंत्र शिक्षण), तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे स्वीव प्रपंजी खाते (PLA account) व त्या अनुषंगिक अभिलेख ठेवतील व त्याची अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून किंवा विभागाने प्राधिकृत केलेल्या अन्य प्राधिकरणाकडून वेळोवेळी तपासणी करण्यात येईल.

शिष्यवृत्ती अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे :-

शिष्यवृत्ती अर्जासोबत खालील प्रमाणपत्रे / प्रतिज्ञापत्रे जोडण्यात यावी.

१) विद्यार्थ्यांचे स्वतःची स्वाक्षरी असलेली एमएफई आकाराचे छायाचित्र.

२) विद्यार्थ्यांने जालांत परोक्षा व त्यापुढील परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेले गुण दर्शविणाऱ्या गुणपत्रिकांच्या साक्षात्कृत प्रती.

३) स्वयंरोजगार असलेल्या पालकांनी उत्पन्नाचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या पंजरवर स्वयंप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे. नोंदणी करणाऱ्या पालकांच्या बाबतीत नियोजित्याकडून उत्पन्नाचा दाखला प्राप्त करून घेण्यात यावा. विद्यार्थ्यांचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्याचे आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राह्य धरण्यात येईल. या प्रमाणपत्रात उत्पन्नसंख्याक असल्याबद्दलचा उल्लेखदेखील करण्यात यावा.

४) कायम निवासाच्या पत्त्यासंबंधी पुरावा उदा. शिक्षापत्रिकेची प्रत, वीज/दूरध्वनी देयकाची प्रत, पत्रपत्राची प्रत, निवडणूक ओळखपत्राची प्रत इ. (कोणतीही एक)

५) आगाऊ नावतीची प्रत. (Advance Receipt)

सादर योजनेच्या अंमलबजावणीची पूर्ण जबाबदारी संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (तंत्र शिक्षण) तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे राहिल.

सदरहू योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), संचालक (तंत्र शिक्षण), संचालक (उच्च शिक्षण), संचालक (शिक्षण), कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आपल्या अधिपत्याखालील शैक्षणिक संस्थांना अवगत करावे.

या योजनेतर्गत होणारा खर्च मागणी क्रमांक झेडई-१, मुख्यलेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रमां, राज्य योजनातर्गत योजना (०१)(२०) उच्च शिक्षण येणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजनेकरिता सहायक अनुदान (२२३५- ए - ३३८) या लेखाशीर्षखाली दर्शविण्यात येईल व त्या त्या आर्थिक वर्षात या शीर्षाखाली उपलब्ध तरतुदीतून भागविण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०११०१४१४५३२१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Ujjwala S.
(उज्ज्वला सं. दडिकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

म. राज्यपालांचे सचिव,
म. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
म. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
म. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
म. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
सर्व मंत्रालयीन विभाग
संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, मुंबई
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, मुंबई
आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक (शिक्षण), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
सचिव, महाराष्ट्र विधानपंडित सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिध्दीसाठी)
पत्रने

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Minorities Development Department

Form of Application for Scholarship Scheme for Minority (Muslim/Christian/Parsi/Buddhist/Jain/Sikh) Students for pursuing Technical & Professional Studies

For Office Use Only SL. No. of Application <input style="width: 100%;" type="text"/>	Year <input style="width: 100%;" type="text"/>	Course <input style="width: 100%;" type="text"/>	- Paste Latest Passport Size Color Photo with Signature - Do not Staple
Whether approved? YES ☐ NO ☐			

1. Personal Details

a. Full Name	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
(As approved by the HSC/Equivalent Examination)			
b. Father's / Husband's Name	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
2. Mother's Name	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
d. Domicile State	<input style="width: 60%;" type="text"/>	Nationality: <input style="width: 30%;" type="text" value="Indian"/>	
e. Address for correspondence	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
g. Tel. No. (With STD)	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
h. E-Mail	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
i. Gender	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
j. Date of Birth	<input style="width: 100%;" type="text"/>		
k. Religion	<input style="width: 100%;" type="text"/> (Muslim/Christian/Parsi/Buddhist/Jain/Sikh)		

2. Qualification Details (SSC Onward)

SN	Examination Passed	University / Board / Institution / Council of Examination	Year of Passing	Percentage of marks
1	SSC	<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 10%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
2	HSC	<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 10%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
3		<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 10%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
4		<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 10%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>

3. Total Annual Course Fee (Rs.) (Do not include Hostel & Mess)				
Tuition Fees	Dev. Fees	Other Fees	Total	
<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 90%;" type="text"/>	<input style="width: 90%;" type="text"/>	
Total in words: Rs. <input style="width: 80%;" type="text"/>				

4. Details of Saving Bank account of student

a. Name of the Bank	<input style="width: 100%;" type="text"/>			
b. Full Address	<input style="width: 100%;" type="text"/>			
	PIN <input style="width: 100%;" type="text"/>			
c. Branch Code	<input style="width: 15%;" type="text"/>	<input style="width: 15%;" type="text"/>	<input style="width: 15%;" type="text"/>	<input style="width: 15%;" type="text"/>
d. MICR NO. of the Bank	<input style="width: 15%;" type="text"/>	<input style="width: 15%;" type="text"/>	<input style="width: 15%;" type="text"/>	<input style="width: 15%;" type="text"/>

5. Annual Income of Parent/Guardian of the student: Rs. _____
 (Specimen form of declaration of annual income and minority status on Rs. 100/- non-judicial stamp paper is given at Annexure I which is to be signed by the student and parent/Guardian of the student. In case parent/guardian are employed, income certificate)

6. a. Course Name: _____ b. Year of Study: _____

c. Admission on the Basis of Competitive exam (Y/N) Yes No. If yes, name of CET: _____

7 Name of the College / Institution where admitted:

a. College Name: _____

b. College Address: _____

c. Telephone No. _____ d. Fax No. _____

e. Email Address: _____

f. Is the college / institution recognized: Yes No

g. If yes the name of authority which has recognized the institutions: _____

h. To which University / Board is it affiliated: _____

8 Documents enclosed with the application:

(i) Attested certificates of educational qualification as filled up in part 2.

(ii) Income declaration (self attested affidavit on plain paper and income certificate from the employer, if any)

(iii) Proof of permanent residence (Domicile Certificate / Ration Card / Driving License / Electricity Bill / Indian Passport / Election ID / Telephone Bill / etc)

9. Declaration:

a. I hereby declare that the information given above is correct.

b. I shall abide by the terms and conditions for sanction of Scholarship for Minority Students for pursuing Technical & Professional Studies

c. I undertake, if it is found that the information given by me is false or if I violate the terms and conditions of the scholarship, the scholarship sanctioned to me, may be cancelled and the entire amount of scholarship will be refunded by me or recovered.

Date: _____

Place: _____ Signature of Candidate

Name: _____

(Proforma is filled by the Institute / College Head with official seal)

10. Verification of information to be furnished by the Head of Institution / College:

It is certified that the information filled above by Shri / Smt. / Kuman _____ who is admitted in course

Sl. O. D. No. / W/O Shri _____ for the academic year _____ is correct. It is further certified that as per Gov. order G.A.D. No. / RAA 2005/80/CR-19/2005/35 dated 9.11.2005, the applicant belongs to

_____ minority community

Date: _____

Place: _____ Signature of the Head of Institution /

Annexure -1

DECLARATION OF FAMILY INCOME AND MINORITY STATUS

I .....(Father /Mother/ Guardian)
of.....(Name of Student) who is
studying in.....hereby declare
that my annual income from all sources is Rs ..... in word
Rs. ....only.

I also declare that I belong to _____ minority community declared as
Minority Community by Government of Maharashtra. General Administrative
Department Notification No. RAA/2005/89/C.R.19/2005, dtd 9th November, 2006.

If at any stage, it is found that the information given by me is false/not true, all benefits
given to the student under the scheme of "*Scholarship Scheme for pursuing Technical &
Professional Studies to the students belonging to Minority Communities*" could be
withdrawn and legal action as deemed fit, may be taken against me or my ward.

Signature
Student

Date : .....

Signature
(Mother/Father/Guardian)

Residential Address :

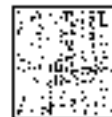
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Annexure -II

Receipt

Received the scholarship through ECS on Bank
Account No. _____ of
_____ branch _____ / Cheque No.
_____ dated _____ for Rs. _____/-
(Rs. _____
_____ only) toward the Scholarship for pursuing
Technical & Professional Studies to the students belonging
to Minority Communities for the year _____ .

(Name of Student)

Signature of the Student with

Revenue Stamp

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांतर्गत पात्र लाभार्थ्यांना त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात रक्कम थेट जमा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : स्कॉलर-४९१७/प्र.क्र.१४६/मशि-२,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०२ ऑगस्ट, २०१७.

वाचा :- (१) महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६.

(२) शासन अधिसूचना, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्रमांक:स्कॉलर-४९१७/
प्र.क्र.१४६/मशि-२, दिनांक२९.०६.२०१७.

प्रस्तावना :-

गुणवान व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी राज्य शासनाकडून देण्यात येणाऱ्या काही शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजना उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत राबविण्यात येतात.

२. संदर्भाधीन क्र. १ येथील महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६ मध्ये शासनाकडून देण्यात येणारे कोणतेही आर्थिक सहाय्य, लाभ व सेवांच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात वित्तीय लाभाची रक्कम थेट जमा करण्याची तरतूद केली आहे. सदर अधिनियमातील कलम ३ व ४ मधील तरतुदीनुसार संदर्भाधीन क्र.२ येथील अधिसूचनेन्वये उच्च शिक्षण संचालनालयामार्फत विद्यार्थ्यांना राज्य शासनाकडून देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांची सूची व सदर योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी ओळख सिद्ध करण्याच्या प्रयोजनार्थ ओळखीचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा अधिसूचीत केले आहेत. त्यानुसार अधिसूचीत केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनांचा लाभ देण्याच्या प्रयोजनार्थ संबंधित लाभार्थ्यांचे अधिप्रमाणन किंवा पुरावा म्हणून आधार क्रमांक प्राप्त करून, त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात वित्तीय लाभाची रक्कम थेट जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

३. तरी संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील अधिसूचनेमध्ये अधिसूचित केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेंतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी लाभाची रक्कम ही थेट लाभार्थ्यांस त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात शासनाकडून जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील महाराष्ट्र आधार (वित्तीय व इतर अर्थ सहाय्य, लाभ आणि सेवा यांचे लक्षित वितरण) अधिनियम, २०१६ मधील तरतूदी व संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील

अधिसूचना विचारात घेवून, शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील परिशिष्ट "अ" मधील शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेअंतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम संबंधित महाविद्यालयांना देण्याऐवजी, पात्र लाभार्थ्यांस थेट त्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यात यावी.

२. प्रस्तुत शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी समन्वय अधिकारी म्हणून संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे राहतील. तसेच, सहाय्यक संचालक (लेखा), उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उक्त शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेकरीता आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाभाची रक्कम पात्र लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यपध्दती विहित करण्यात येत आहे :-

(१) परिशिष्ट "अ" मध्ये नमूद केलेल्या शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेच्या लाभासाठी शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेली कार्यपध्दती, अटी, शर्ती व निकष लागू राहतील.

(२) अर्जदार विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेसंदर्भातील ऑन-लाईन अर्जासोबत त्यांच्या आधार क्रमांकाबरोबरच आधार संलग्नित बचत बँक खात्याचा तपशिल द्यावा. संबंधित शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालये/विद्यापीठे/सक्षम प्राधिकारी यांनी सदर योजनेसंबंधीच्या शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार प्राप्त अर्जांची छाननी करावी व DBT पोर्टलवर दर्शविल्याप्रमाणे पुढील कार्यवाही करावी.

(३) शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठे/महाविद्यालयांनी प्रत्येक विद्यार्थ्यांचा प्रवेश निश्चित करताना त्यांचा आधार क्रमांक हा संबंधित शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठ/महाविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकाशी (Unique Number) (AISHE Code अथवा शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठ/महाविद्यालयाने दिलेला नोंदणीकृत क्रमांक) जोडून त्याआधारे विकसित केलेली विद्यार्थ्यांची परिपूर्ण माहिती (Data Base) ही प्रस्तावित DBT पोर्टलशी जोडण्यासाठी संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उपलब्ध करून द्यावी.

(४) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी प्रत्येक योजनेकरिता राष्ट्रीयकृत बँकेत एक संयुक्त खाते उघडून त्याद्वारे लाभार्थी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती राज्यस्तरीय DBT पोर्टल मार्फत अदा करण्याची कार्यवाही करावी. वर नमूद खात्याव्यतिरिक्त इतर कोणतेही खाते जिल्हा/तालुका/विभागस्तरावर ठेवण्यात येऊ नये.

(५) उच्च शिक्षण संचालनालयाने शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेची माहिती महाविद्यालयाच्या सांकेतिक क्रमांकासह (Unique Number) विद्यापीठ/

महाविद्यालयाचा नोंदणीकृत क्रमांक (AISHE) DBT पोर्टलला जोडण्याची कार्यवाही करावी.

(६) सदर प्रयोजनार्थ माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाकडून केंद्रीभूत थेट लाभ हस्तांतरण पोर्टल विकसित करण्यात येत असून, यासंदर्भात वेळोवेळी मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्य योजनेसंदर्भातील अर्ज करण्यापासून शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्याची रक्कम लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यापर्यंतच्या सर्व प्रक्रियेसाठी राज्यस्तरीय DBT पोर्टलचा वापर करणे अनिवार्य राहिल.

(७) पात्र लाभार्थ्यांनी त्यांचा आधार क्रमांक हा ऑन-लाईन अर्जासोबत देणे आवश्यक असेल. तसेच ज्या बँक खात्यात पात्र लाभार्थ्यांना रक्कम प्राप्त करून घ्यावयाची आहे, असे खाते ऑन-लाईन अर्जासोबत दिलेल्या आधार क्रमांकाशी संलग्न असल्याची खात्री करून घ्यावी.

(८) उक्त योजनेअंतर्गत सध्या लाभ घेत असलेले व नवीन लाभार्थी विद्यार्थ्यांना यापुढे राज्यस्तरीय DBT पोर्टलवर नव्याने अर्ज करणे अनिवार्य राहिल. या योजनांतर्गत पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती/आर्थिक सहाय्याची रक्कम अदा करतेवेळी लाभार्थी विद्यार्थी, अभ्यासक्रम व शैक्षणिक संस्था/महाविद्यालय/विद्यापीठनिहाय सविस्तर यादी उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याची असेल. तसेच सदर यादी उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर न चुकता प्रसिध्द करणे बंधनकारक राहिल.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१७०८०२१६१६१४४४०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Rohini
Bhalekar**

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra,
ou=Higher And Technical Education Dept,
postalCode=400032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=440c600559857f4234e969f892346
c88247ac81346a1b7229bf9917deb7bce48,
cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.08.02 16:18:20 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई,

४. मा.राज्यमंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई,
५. सर्व मा. मंत्री व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
६. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
७. प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधि द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान (सा.प्र.वि.) मंत्रालय, मुंबई,
१०. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
१३. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
१४. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (सदर शासन निर्णय सर्व शैक्षणिक संस्था/ सर्व महाविद्यालये/ सर्व विद्यापीठे यांच्या निदर्शनास आणण्यात यावा.)
१५. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,
१६. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण (संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यामार्फत)
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
१८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२१. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२२. उपसचिव (मशि/विशि/तांशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२३. कक्ष अधिकारी, मशि-३, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२४. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहायक,
२५. निवड नस्ती मशि-२.

परिशिष्ट "अ"

अ.क्र.	योजनांची नावे
१	हिंदी मधील मॅट्रिकोत्तर अभ्यासासाठी अहिंदी भाषिक राज्यातील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती
२	राज्य शासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
३	गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती
४	शासकीय विद्यानिकेतन शिष्यवृत्ती
५	एकलव्य आर्थिक सहाय्य
६	गुणवान विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य
७	राज्य शासनाची दक्षिणा अधिछात्रवृत्ती
८	शासकीय संशोधन अधिछात्रवृत्ती
९	जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ शिष्यवृत्ती
१०	माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य
११	स्वातंत्र सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य

प्रति,

सर्वे मंत्रालयीन विभाग,

सर्वे विभागीय आसुक्त,

मुम्बई-थोडे तहसिल.

विभाग संवाक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

उच्च शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संश्लेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

जन प्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कला संवाक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, पुरासाधने व पुराशिलेख, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

प्रशासन संवाक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

समाज कल्याण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नासिक.

संचालक, वैश्वीय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

पोलीस संवाक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

पोलीस महाशिक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महाराष्ट्रक, माहिती व वसुधेक, महाराष्ट्रराज्य, मुंबई.

(योग्य रीती प्रतिकरी दिव्याकरिता)

सर्व विद्यापीठा विद्या संश्लेषण संवाक अख्यत.

सर्व विद्यापीठारी.

सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.

सर्व विभागीय संवाक व उपसंचालक.

पोलीस आसुक्त, मुंबई.

सर्व विद्या परिषद व अन्य कार्यकारी अधिकारी.

सर्व विद्या परिषदा विद्यापीठादी.

विद्या परिषद, मुम्बई-१९३.

सचिव, महाराष्ट्र राज्य (सर्व संवाक, संचालक संवाक, पुणे)

[निवाक प्रकाश संवाक संवाक]

मुद्राविभाग महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुम्बई.

सर्व विद्या परिषद अधिकारी, मुम्बई.

शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजना विभाग, गुवांठ-रुनडीएच-२००७/२२२९२
[५२३३] शांति-५, दिनांक १४ जानेवारी १९८५ चे सदपत्र.

परिच्छेद

माजी शिन्हांच्या मुलांना/मुलींना पत्नींना/विधवांना वैयक्तिक
सवलती देण्याच्या योजनेबाबतचे नियम.

१) योजनेचे प्रांश :- माजी शिन्हांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/विधवांना
वैयक्तिक सवलती देण्याची योजना.

२) योजनेची व्याप्ती :- महाराष्ट्र राज्याचे ^{शासनात} अधिकार प्रमाणपर्यंत पारण
करणा-या किंवा महाराष्ट्र राज्यात भरती झालेल्या मेजर, मेजरल व पारु यंत्रांनी
तत्काल द्याव्या सुधदापर्यंत (या द्याव्या कमी द्याव्या सुधदापर्यंत)
शेतान मिळत झालेला माजी शिन्हांच्या मुलांना/मुलींना, पत्नींना/
विधवांना या योजनेबाबत वैयक्तिक सवलती देण आहेत.

३) सवलतीचा लाभ मिळवणाऱ्यांची पात्रता :- ३.१. या सवलतीसाठी पात्र
घरघरासाठी उत्पन्न-७७ ठरवारे पात्रता प्रमाणपर्यंत निव्वडफिकारी गुणधर्म गंधक
डी.एस.सः ब्रॅन्ड ए. चौई गावेतून मिळित उत्पत्तीला भरदार करणे उत्पन्न
आहे.

३.२. या वैयक्तिक सवलतीचा फायदा आसनाच्या ठरव्याच्या धोरणाबाबत
सुधदापर्यंत-रहित उत्पत्तीबाबत हिपर्यंतला वेई. त्यानुसार शासन निर्णय, शिक्षण
व सेवायोजना विभाग गुवांठ रुनडीएच २००७/२२५१२-ती दिनांक ८.२.१९८५
अन्वये २५ जानेवारी १९८५ नोंद असलेल्या संपुष्या या सवलतीच्या आसना
ती सवलती देण नाही.

४) वैयक्तिक सवलतीचे प्रकार :-

१) राज्यशासनात मान्यताप्राप्त व अनुदानित वैयक्तिक संशोधन
विकासकाला ती सारदार की माजीची सवलत (५२ शी पारुस
सुधदापर्यंत) योजने विषयाची सवलत म्हणजे शिक्षण
विकास की, शिक्षण, प्रमाणपर्यंत, प्रयोगशाळा की सवलती
मागणार नाही.

२) राज्यशासनात मान्यताप्राप्त व अनुदानित माजीतील सवलत/विविध
सवलतीबाबत सवलती सवलती सवलती सवलती व उत्पन्न
सवलतीला सारदारकी प्रमाणपर्यंत किंवा उत्पन्न-७७ विषयाबाबत
सवलतीबाबत सुलती व सवलतीसाठी अनुदान देणजत वेई.

शिक्षणार्थी स्तर पुस्तकशास्त्री अनुदान नणदीपारशास्त्री अनुदान

उपलब्धता १ ते ४	रु. २०/- वार्षिक	रु. २५/- वार्षिक
उपलब्धता ५ ते १२	रु. ३०/- वार्षिक	रु. ४०/- वार्षिक

३. शासन मान्य व अनुदानित अध्यापक विद्याभवांत विद्यन देण्या-या वर गृहद कोल्या माजी शिक्षिकांच्या पत्नींना/विधवांना दरमहा रु. २५/- या दराने विदवधेतन देण्यात येईल. तसेच ज्या माजी शिक्षिकांच्या पत्नी/विधवा शिक्षकानी व येतणे गोरवलेणे वाद्यकुम शासनाच्या व अनुदानित कोल्या-तून शिक्षण उभातील त्यांना देखील दरमहा रु. २५/- या दराने विदवधेतन देण्यात येईल.

४. या सवलतीसाठी जर्ज करणाऱ्या शासनाची कडबिपदाती.

५.१ या सवलतीसाठी विहित नमुन्यात व दोन प्रतीत कोल्याच्या पडिगांनी वैधानिक संस्थेच्या प्रवाश/प्रमुखासार्फत शिक्षण विभागी, संबंधित विद्या परिषद, शिक्षण निरीक्ष, वृहन्मुई संस्थांमध्ये परीस निष्ठा ३ मध्ये गृहद कोल्याप्रमाणे वास्तु प्रवाश/प्रमुखात जर्ज करणे जाणवक आहे.

५.२ असे जर्ज प्रवेश घेतल्यापासून ६० दिवसांचे आत अथवा अनुदानाच्या सुट्टीनंतर वैधानिक जर्ज गृहद कोल्यापासून अथवा वास्तु प्रवाश कोल्याप्रमाणे जाणवक वरी तारीख नंतरचे असेच तपासणी सादर करणे जाणवक आहे. त्याचि जिल्हाचे शिक्षणविभागी आणि शिक्षण निरीक्ष, वृहन्मुई यांना जाणवक ६० दिवसांपूर्तिचा जर्ज सादर करणाऱ्यातील किंवा कोल्यात करणाऱ्या अधिकाऱे प्रदान करणाऱ्या वेत जाणवक. अशातसातक वरिष्ठतातीत जाणवकचा किंवा अर्जात सादर करणे अधिकाऱे, शिक्षणविभागी व अधिकाऱे टी. ए. ए. ए. यांचे उभातता असेलतास विभागीक शिक्षण उपविभागातिका प्रदान करणाऱा वेत जाणवक.

जी व विभागातिका व

शासनाच्या, शासन मान्य व अनुदानित अध्यापकी संस्थांची शासन मान्य व अनुदानित जी व कोल्याप्रमाणे तसेच कोल्यातिका कि. जिल्हा विभागी

१) या कोल्यातील निष्ठा गुणर वरी मागीली सगळा वेत असेलता कोल्यातिका विभागातिका वास्तुसाठी शासनाच्या व अनुदानित

11/10/21

3. मूल धारा अन्वये अर्थात् एच.आर.ए.सी. कोटी
अदालत आचार्य, या पोस्टमॉर्टम रिपोर्ट मरणा-या तक्रारी
रक्षित होतील.

अर्थात् अर्थात् मरणा, मरण व मरणा

4. नाम नसलेला मधुर कोडना.

विशेष संश्लेषणा प्रमाणेनी करावत.

पुस्तकाचा प्रमाण _____
दिनांक _____

विशेषा विजावटी विवेका वरिष्ठ / विशेष विवेका

सुट्टीमुक्त यंत्रणा कार्यालय अभियंता/असिस्टंट विभागाचे अधिकारी

(1) अर्थात् अर्थात् सादर केलेला अर्थ मी पाहिल्या मूळ मी मी मी मी मी

मरणा अर्थात् व रेषा शोचत आचार्य व पुस्तकाचा सादर केले जाते
याची रक्कत वेळोवेळ जावते. हा अर्थ मरणावाचून विवेका/असिस्टंट
अभियंताच्या आचार्य केले मी मरणावाचून केले जाते.

(2) अर्थात् विशेष विवेका [अन्वयव्याख्या [सुट्टीमुक्त] मी. रोजी.

उपलब्धता आणी.

विशेषाचरित्र वि. _____ रोजी प्रेषित पावत

पावत प्रमाणे वि. _____ रोजी देण्यात आले जाते.

(3) अर्थात् अर्थात् वि. _____ रोजी अर्थ सादर केला.

(4) अर्थात् मरणावाचून अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात्

(5) अर्थात् मरणावाचून अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात्

(6) अर्थात् मरणावाचून अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात्

1) मरणावाचून	रु.	/	मरणावाचून
2) अर्थात् अर्थात्	रु.	/	अर्थात् अर्थात्
3) विशेष विवेका	रु.	/	विशेष विवेका
4) अर्थात् अर्थात्	रु.	/	अर्थात् अर्थात्

मरणावाचून अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात् अर्थात्

विशेष संश्लेषणा प्रमाणेनी मरणा व विवेका

माजी व्याख्या खातीन प्रमाणे तसूद केला जाते :-

"माजी कर्मिण" म्हणजे ज्या व्यक्तीने भारतीय संघ

संघाच्या नियमित भुवनन, नौदनात किंवा वायुदनात होण्यासाठी
ज्या व्यक्तीने [अथवा त्या व्यक्तीने] त्या व्यक्तीने [अथवा त्या व्यक्तीने]
ज्या व्यक्तीने, या व्यक्तीने भारतीय संघात [अथवा त्या व्यक्तीने] त्या व्यक्तीने
मेवसात व्यक्तीचा अर्थ होतो, वरिष्ठ पदात भरतात व्यक्ती,
नौदनात व्यक्ती, सर्वसाधारण राष्ट्रीय अभियंत्याची व्यक्ती, नौक
-साधारण सेवा आणि हेरीटोरीअल अर्थी व्यक्ती व्यक्तीचा
अर्थ होत नाही,

अथवा

१) ज्या व्यक्तीचा, विद्यवा रक्षा सेवा किंवा तसेच भुवन करणाऱ्या
ज्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने [अथवा त्या व्यक्तीने] त्या व्यक्तीने
या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने
व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने
ज्या व्यक्तीने,

अथवा

२) ज्या व्यक्तीचा संघातून मुक्त होण्यासाठी किंवा राष्ट्रीय
संघातून मुक्त होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सेवाकाल पूर्ण करण्यात
त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने त्या व्यक्तीने
ज्या व्यक्तीने,

अथवा

३) ज्या व्यक्तीने ५ वर्षे लष्करी सेवा पूर्ण करून स्वतःच्या निवृत्तीचे
कार्यसूची ठरली आहे, अशी व्यक्ती,
[इंग्रजी अधिकृततेने त्या व्यक्तीने "५" वर्षे पहावी.]

म्हणजे त्या व्यक्तीने कल्पान संघाची ही व्यक्ती राहिली काय
त्या व्यक्तीने विवाराधीन होती.

संघात निर्णय:- मातम निर्णय, शिक्षण व सेवागोचर विभाग, इ. एन. डी. संघ-
१९९९२२२२/(५२२)/सांघि-५, दिनांक १२ जानेवारी, १९९५ अन्वये तसे
ज्या व्यक्तीने मुक्तता/मुक्तता/वर्तमान संघाच्या सेवा कालेच्या किंवा संघात
ज्या व्यक्तीने माजी कर्मिणवरोबरच हे संघाच्या सेवा कालेच्या किंवा संघात

1 2 1

क्रमांक. ३२०२४/१०/७२/एस्ट/सी, दिनांक १५ डिसेंबर, १९७२ मधील (सी) भागे
द्वारा "मागी मैनिंग" देवी

- १) ... याचा पुरस्कार ...
- २) ... याचा पुरस्कार ...

यात मागी मैनिंगच्या पारितोषिका/पारितोषिका/दिनांक १९७१-७२ च्या ...
... यांच्या ...

३) या शासन निर्णयाने समाविष्ट झालेल्या मागी मैनिंगच्या पारितोषिका
... विभाग, इ. क्रमांक १०००/१९७२/२२० [२१०]
... दिनांक १४ जानेवारी, १९६५ त दिनांक १० जुलै, १९६७ मध्ये ...
... यांचे ...
... दिनांक ३० जानेवारी, १९६९ ...
... यांचे ...

४) "सविस्मर्य होशारा सर्व" ...
... दिनांक ११ जानेवारी, १९६० ...
... रकमे मध्ये ...

यात :-
"१९६९ सर्वसाधारण शिक्षण
६० सर्वसाधारण -
६०० इतर सर्व -
पंचवर्षीय योजना -
[अकरा] [बी] मागी मैनिंगच्या ...

५) ... यांचे ...
... यांचे ...

मार्गी सैनिकांच्या मुलांना/पत्नीला/विधवांना
शैक्षणिक सवलती देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

आसन परिपत्रक क्र संश्लेष २००३/(६०६/०३/नशि-२

अध्यालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : ११-जून-२००४

या शासन लिप्या, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एचडीएफ १०३/१२१२/०(५३७) नशि-२, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५.

परिपत्रक

आसन लिप्या, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एचडीएफ १०३/१२१२/०(५३७) नशि-२, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५ अन्वये राज्यातील मार्गी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना राज्यातील सार्वजनिक व अनुदानित शैक्षणिक संस्थांमध्ये शैक्षणिक सवलती देण्याबाबत सर्व सवलतीची मागणीची सूचना (इयत्ता पहिल्यांदाच प्रसूत सार्वजनिक) १९८४-८५ पासून लागू करण्यात आले आहे. तथापि यावर अंमल लागू नाही. मार्गी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना सर्व शैक्षणिक व वैयक्तिक शिक्षणसंस्थांकडून केली जात असलेल्या नोंदींचा आढावा घेतला जाईल.

या नोंदींवर परीक्षेपूर्वी सर्व सैनिकांच्या निश्चिन्नात आणण्यात येणे ही राज्य शासनाच्या उद्देशाने उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. एचडीएफ १०३/१२१२/०(५३७) नशि-२, दिनांक १४ जानेवारी, १९८५ ची अंमलबजावणी काढाव्याने करण्यात येईल. या सवलतीस लागू करण्यात येणारे अनुदानित शैक्षणिक संस्थांना शिक्षणाच्या सर्व सवलतीची मागणी सूचना राज्यातील मार्गी सैनिकांच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना नोंद घेणे शिस्तबद्ध पध्तीने दक्षता घेण्यात येईल.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नव्याने.

(स. द. पडवळ)
(स. द. पडवळ)

कार्यालय अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

दिनांक : ११-जून-२००४
पत्ता : कार्यालय, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

म्हारा व सैनिकांच्या सवलती जाहीरपणे
सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय, क्र. एनडीएफ/२००४/(१९२/१९९४)
संज्ञानय विस्तार मधून, मुंबई ४००००२.
दिनांक : २५ ऑक्टोबर, १९९४.

- संदर्भ : १) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एमआयएन १४६५/
एच, दि. २३.११.१९६५
२) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/
२४०७/एच, दि. १०.११.१९७२
३) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/
२२२९२० / (१५३७)/साशि २, दि. १४ जानेवारी १९८५
४) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/
(१६६८/९४)/साशि २, दि. १३ सप्टेंबर १९९४.

शासन निर्णय :-

भारत सरकार सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एमआयएन १४६५/एच, दि. २३.११.१९६५ अन्वये, जाहीर सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/२४०७/एच, दि. १०.११.१९७२ अन्वये व जाहीर सैनिकांच्या पाल्यांना शैक्षणिक सवलती देण्याची योजना शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/२२२९२०/साशि २, दि. १४ जानेवारी, १९८५ अन्वये कार्यान्वित आहे. सार्व धोरणानुसार वारंवार कालांतराने शासन/जाहीर/सैनिकांच्या सवलतीच्या मुलांना/मुलींना/पत्नींना/विधवांना राज्यातील माध्यमिक व प्राथमिक शैक्षणिक सवलती शिक्षणाच्या सर्व स्तरावर (इ. १ला ते पदव्युत्तर स्तरापर्यंत) माफक शैक्षणिक सवलती देण्यात आली आहे. यशस्वीच्या वारंवार शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र. एनडीएफ १००२/(१६६८/९४)/साशि २, दि. १३ सप्टेंबर १९९४ अन्वये सुधारणा करण्यात आली आहे. तत्कालीन शिक्षण व सेवायोजन विभागात न १९९२ मध्ये " शालेय शिक्षण विभाग" व " उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग" अशा दोन विभागांमध्ये विभाजन झाले आहे. त्यामुळे वापुढे उपरोक्त धोरणानुसार या विभागांमध्ये अधिगत्याजालीत इ. १ सी ते १२ वीच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना फुटल शैक्षणिक सवलती देण्यात येऊन (सन १९७५-७६) लाभ देण्यात येत आहे. इ. १२ वी पासून

राष्ट्रीय अर्थसंहाराधीन शासन निर्णय क्रमांक १, २ व ३ मधील अटींच्या अर्धीन राहून मुंबई देण्यात येत आहे. पुढील दरतादीनी विरह्यून सोपल जोखी आहे.

२. या योजनेअंतर्गत होणारा रकम "२००२-०३"चा खर्च - ८० - सर्वसाधारण - ८०० अकर अर्ष (पाच) (ए) (एक) खातेंद्वय तेजिवाच्या मुलांना. शिवाय सप्लती (२००२-०३) व (अकरा) (ए) (एक) तेजिवाच्या मुलांना शिवाय सप्लती (२००२-०३) या शिवाय अर्ष टाकण्यात यावा व त्यासाठी यातु अर्षी करण्यात आलेल्या तरतुदीतून तो भागविण्यात यावा.

३. हा शासन निर्णय, विलत विभागाच्या सहयतीने, विलत विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १५२/१४/८५४-५३, दिनांक १६.५.१९९४ अन्वये निर्मित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या अतिभागात व नाथाने,

तही/-
(उ. उ. नाईक)
जायसिन अधिष्ठाती, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

क्रमांक: अ.सि/१०९४/२१ ई
विभाग संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे ४११ ००१, दिनांक २२.५.९४.
भाषितोरतय व योग्य त्या बांधवाहीताली रचना.

१९
२२/५/९४
विभाग संचालकांक रिता

- प्रति,
- १) सर्व विभागाधिकारी (माध्यमिक) विरहा परिचय
  - २) सर्व विभागीय विभाग उपसंचालक
  - ३) विभाग निरीक्षक वृहन्गुर्द (दक्षिण/उत्तर/पश्चिम)

प्रमु २१.९.१९९४

स्वास्थ्य हेतु, अती व मारी तैलिक वाट्या वापरुना हेरुपार देवा-वा अल्पिड तकाती मारीन पुस्तक अडवान.
 गवेस, अडवान, तिकाकुली व विद्य विमन वाट्या हेरुपारुतये विदरुपन

क्र	वर्णना	३	४	५	६	७	८	९	१०
		रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये
२	स्वास्थ्य हेतु वाट्या वापरुना हेरुपार देवा-वा अल्पिड तकाती मारीन पुस्तक अडवान								
	प्रयोजित दर (दरमहा)	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]
	वृधारित दर (दरमहा)	१५	२०	२५	३०	३५	४०	४५	५०
	अल्पिड तकाती	[१५]	[२०]	[२५]	[३०]	[३५]	[४०]	[४५]	[५०]
	वृधारित दर (वायिक)	२५	४०	५५	७०	८५	१००	१२०	१४०
	अती तैलिक वाट्या वापरुना हेरुपार देवा-वा अल्पिड तकाती मारीन पुस्तक अडवान व लेखन तांगी								
	प्रयोजित दर (वायिक)	[२०]	[२०]	[२०]	[२०]	[२०]	[२०]	[२०]	[२०]
	वृधारित दर (वायिक)	३०	४०	५०	६०	७०	८०	९०	१००
	"अ" व "ब" वन								
	प्रयोजित दर (वायिक)	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]	[१०]
	वृधारित दर (वायिक)	२५	३५	४५	५५	६५	७५	८५	९५

पटवो व
पुस्तक
(अल्पिड तकाती)

पटवो व
पुस्तक

पटवो व
पुस्तक

पटवो व
पुस्तक

पटवो व
पुस्तक

पटवो व
पुस्तक

पटवो व
पुस्तक

पटवो व
पुस्तक

13

प्रकारित दर (वार्षिक)					[१००]	[१००]	[१००]
प्रकारित दर (वार्षिक)					३००	३००	३००
गन्तव्य व अन्य उद्देश्य							
प्रकारित दर (वार्षिक)	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
प्रकारित दर (वार्षिक)	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०
"५" व "६" दर							
प्रकारित दर (वार्षिक)	[२५]	[२५]	[४०]	[४०]	[४०]	[४०]	[४०]
प्रकारित दर (वार्षिक)	५०	२०	७०	७०	७०	७०	७०
प्रकारित दर (वार्षिक)							
प्रकारित दर (वार्षिक)	[२५]	[२५]	[३०]	[३०]	[३०]	[३०]	[३०]
प्रकारित दर (वार्षिक)	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०
प्रकारित दर (वार्षिक)							
प्रकारित दर (वार्षिक)	१५५	[२५]	[५०]	[५०]	[५०]	[५०]	[५०]
प्रकारित दर (वार्षिक)	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०
प्रकारित दर (वार्षिक)							
प्रकारित दर (वार्षिक)					[२५]	[२५]	[२५]
प्रकारित दर (वार्षिक)					५०	५०	५०